

Við munum vonandi sigla hratt upp úr öldudalnum

Garðar H. Guðjónsson ræðir við Kjartan Mát Kjørtansson, bæjarstjóra Reykjanesbæjar um áföllin og uppbygginguna í bænum, gríðarlega íbúafjölgun, uppbyggingu innviða og áform um frekari fjölgun íbúa og starfa.

Það er alveg rétt að atvinnulífið og mannlífið hér á svæðinu hefur reglulega tekið miklar og erfiðar dýfur á undanföllum áratugum, kannski fleiri og dýpri en víðast hvar annars staðar. Ástæðuna má m.a. rekja til hlutfallslegrar stærðar eins vinnustaðar, Keflavíkurflugvallar. En við höfum náð að vinna okkur upp úr þeim öllum. Það munum við líka gera núna og getum horft björtum augum til framtíðar. Hér eru allar forsendur fyrir miklum vexti og bjartari tíð þegar fer að rofa til í faraldrinum. Við munum sigla hratt og örugglega upp úr öldudalnum, nú sem endranær, segir Kjartan Mát Kjørtansson, bæjarstjóri Reykjanesbæjar, í ítarlegu samtali við Sveitarstjórnarmál. Kjartan Mát hefur verið viðloðandi stjórnun Reykjanesbæjar með hléum allt frá því hann var varabæjarfulltrúi 1994-1998, síðan bæjarfulltrúi 1998-2006 og loks bæjarstjóri frá 2014.

Veirufaraldurinn sem nú hefur geisað í rúmt ár hefur snert atvinnu- og mannlíf í Reykjanesbæ dýpra en flest ef ekki öll önnur sveitarfélög landsins. Atvinnuleysi í bænum hefur um skeið mælst nálægt 25 prósentum en gríðarlegur fjöldi fólks í bænum hefur misst vinnuna vegna samdráttar í flugi og ferðaþjónustu af völdum faraldursins. Rúmlega 40 prósent af efnahagsumsvifum á svæðinu má rekja beint eða óbeint til alþjóðaflugvallarins í Keflavík sem nú má segja að hafi verið með mjög takmarkaða starfsemi í nær eitt ár.

Ná vopnum sínum

Þetta er ekki í fyrsta sinn sem atvinnulíf í Reykjanesbæ verður fyrir þungu höggi vegna utanaðkomandi aðstæðna.

Kjartan Mát rifjar upp að þegar hann var að alast upp í Keflavík á sjöunda og áttunda áratug síðustu aldar voru hafnir í Keflavík og Njarðvík iðandi af lífi og allt atvinnu- og mannlíf byggðist annars vegar á fiskveiðum og fiskvinnslu og hins vegar á störfum sem tengdust veru Bandaríkjahers á Miðnesheiði. Þetta breyttist hratt á tiltölulega fáum árum.

„Þessi áfallasaga er orðin nokkuð löng en við höfum alltaf náð vopnum okkar á ný og munum gera það aftur núna. Eftir

að aflaheimildir fóru að ganga kaupum og sölum hvarf kvótinn að miklu leyti af svæðinu í lok síðustu aldar og við það misstu auðvitað margir lífsviðurværi sitt. Svo varð flugið fyrir miklu höggi 11. september 2001 og margir misstu vinnuna við það. Enn kom gríðarlegt högg á atvinnulíf hér á svæðinu þegar herinn fór 2006 og örfáum árum síðar varð efnahagshrun í landinu. Það setti rekstur og stöðu Reykjanesbæjar á hliðina eins og átti við um mörg önnur sveitarfélög í landinu. Margir misstu vinnu og húsnæði

”

Þessi áfallasaga er orðin nokkuð löng en við höfum alltaf náð vopnum okkar á ný og munum gera það aftur núna.

og gengu í gegnum mikla erfiðleika eftir hrun. Atvinnuleysi fór þá upp í 15 prósent á Suðurnesjum og þeir sem misstu vinnuna þá voru mest Íslendingar. Það var reiði í fólki þá sem er ekki núna. Ekki hjálpaði svo til þegar Eyjafjallajökull tók upp á því að gjósa 2010 og valda truflunum á flugstarfsemi,” segir Kjartan Már.

Samstaða í bæjarstjórn

Þegar hann var ráðinn bæjarstjóri 2014 blasti við mjög erfið staða í rekstri sveitarfélagsins. Skuldahlutfall var vel yfir 300 prósent þegar verst lét eftir hrun og grípa þurfti til mjög sársaukafulls niðurskurðar sem þó er að mestu leyti búið að leiðrétta, að sögn Kjartans Má.

„Það má segja að sveitarfélagið hafi róið lífróður á árunum 2014-2018. Þegar ég tók við sem bæjarstjóri var fjárhagsstaðan eiginlega verri en maður hefði getað ímyndað sér. Við fórum í raun ekkert verr út úr hruninu en önnur sveitarfélög en á árunum fyrir hrun höfðu verið teknar hér ákvarðanir sem reyndist afar erfitt að vinda ofan af. Þessi ár fóru einfaldlega í að laga það sem aflaga

Stapaskóli í Reykjanesbæ

fór í hruninu. Þetta tókst með samstilltu átaki allra hlutaðeigandi. Það hjálpaði mikið til að fólk hafði að nægu að hverfa á vinnumarkaði, íbúum fjölgaði hratt ár frá ári og tekjur sveitarfélagsins jukust þannig að skuldahlutfallið fór frekar hratt niður.

Bæjarstjórnin stóð saman sem einn maður og það var ákaflega mikilvægt. Það lögðu allir á sig að standa saman og það skipti miklu máli í þessu sambandi,” segir Kjartan Már.

Fólk missir atvinnuleysisbætur

Reykjanesbær var kominn á ágætán stað fjárhagslega árið 2018. Þá birtist ný vá fyrir dyrum. Borið hafði á rekstrarerfiðleikum hjá WOW air sem margir íbúar Reykjanesbæjar störfuðu hjá eða fyrir, beint eða óbeint. Félagið hóf að draga saman seglin 2018 og

varð svo gjaldþrota í mars 2019 eins og kunnugt er og fjöldi fólks missti vinnuna. Hluti þess hóps er enn án atvinnu og segir Kjartan Már líklegt að um 180 íbúar Reykjanesbæjar muni fullnýta rétt sinn til atvinnuleysisbóta á árinu. Reynslan sýnir að sögn Kjartans Má að um 70 prósent þeirra muni að óbreyttu leita til sveitarfélagsins um framfærslu eða 120-130 manns.

„Það verður vissulega mjög kostnaðarsamt fyrir sveitarfélagið að taka við þessum hópi og í raun og veru ekki í samræmi við tilgang fjárhagsaðstoðar sveitarfélaga sem er að veita tímabundna neyðaraðstoð til dæmis vegna veikinda og erfiðleika af því tagi. En þetta kemur viðkomandi einstaklingum einnig afar illa. Það verður mikið tekjufall við að fara af atvinnuleysisbótum og á fjárhagsaðstoð sveitarfélagsins. Bætur frá sveitarfélaginu nema 175.000 krónum á mánuði en

Árgangaganga á Ljósanótt

lægstu atvinnuleysisbætur eru 300.000 krónur. Ég hef enn ekki séð neinar tillögur frá ríkinu um að bregðast við þessu en mér skilst að rætt hafi verið

”

Svo kom veiran. Allt frá því hún kom til landsins í febrúar 2020 hefur hún haft mikil áhrif á atvinnuástand í Reykjanesbæ. Nær öll starfsemi á Keflavíkurflugvelli lamaðist og lagðist nánast af á augabragði. Fjöldi fólks í Reykjanesbæ missti vinnuna og hefur atvinnuleysi í bænum verið um 25 prósent að undanförunu.

um sértækar aðgerðir og hugsanlega lengingu tímabilsins sem fólk getur fengið atvinnuleysisbætur. Mér finnst full ástæða til að skoða þetta. Þessi vandi er ekki bara bundinn við Reykjanesbæ,” segir Kjartan Már.

Verðum fyrst á fætur eftir veiru

Svo kom veiran. Allt frá því hún kom til landsins í febrúar 2020 hefur hún haft mikil áhrif á atvinnuástand í Reykjanesbæ. Nær öll starfsemi á Keflavíkurflugvelli lamaðist og ferðaþjónusta lagðist nánast af á augabragði. Fjöldi fólks í Reykjanesbæ missti vinnuna og hefur atvinnuleysi í bænum verið um 25 prósent að undanförunu.

„Við höfum reitt okkur mikið á störf í tengslum við flug og ferðaþjónustu og stóran hluta þeirrar íbúafjölgunar sem hér hefur orðið má rekja til þessara atvinnugreina. Við fengum strax að finna fyrir áhrifum veirunnar en ég er líka

sannfærður um að við verðum fyrst á fætur þegar rofar til og þessi starfsemi færist aftur í eðlilegt horf. Það gerist samt ekki í einni svipan.“

Þegar talið berst að samanburði við aðstæðurnar eftir hrun segir Kjartan Már aðstæður nú vera gerólikar aðstæðum í kjölfar hrunsins.

„Við stóðum frammi fyrir miklu djúpstæðari og langvinnari vanda eftir hrun. Ég á von á því að við verðum mun fljótari að jafna okkur á afleiðingum veirunnar á atvinnulífið og fjárhag sveitarfélagsins. Svo er stemningin allt öðru vísi nú. Eftir hrun misstu margir lífsviðurværið og jafnvel húsnæði sitt, fólk leitaði sökudólga og mótmælti. Nú er staðan allt önnur. Allir eru meðvitaðir um að heimsfaraldur gengur yfir og við erum að ganga í gegnum erfiðleika vegna hans. Þetta er eitthvað sem enginn ræður við og óvinurinn er ósýnilegur, ólíkt því sem var á árunum eftir hrun,” segir hann.

Fjölga fólki og störfum

Reykjanesbær er afar háður starfseminni á Keflavíkurflugvelli og starfsemi sem tengist henni og því er áfallið mikið nú. Í raun má segja að árangurinn sem náðist í að rétta af fjárhag sveitarfélagsins eftir hrun geti horfið út um gluggann á einni nóttu. Kjartan Már segir bæjaryfirvöld þurfa að draga úr hlutfallslegu vægi þessarar starfsemi með því að fjölga íbúum og stuðla að sköpun nýrra atvinnutækifæra.

„Það má segja að byggðin hérna sé raunverulega of lítil fyrir þessa miklu starfsemi sem stendur beint eða óbeint undir meira en 40 prósent allra starfa og efnahagsumsvifa hér á svæðinu. Þegar hún liggur niðri förum við á hliðina. En við höfum áhuga á að breyta þessu með því að fjölga fólki og skjóta fleiri sterkum stoðum undir atvinnulífið. Það er fjölmargt á döfinni í þeim efnum sem raungerist vonandi á næstu árum. Það er reyndar liðin tíð að sveitarfélög standi með beinum hætti að sköpun nýrra atvinnutækifæra en við getum skapað ákveðnar forsendur fyrir því að það gerist,“ segir Kjartan Már.

Hann nefnir í þessu sambandi nokkur stór verkefni sem geta orðið til þess að fjölga störfum á svæðinu verulega ef forsendur standast. Skipasmíðastöð Njarðvíkur er með áform um að byggja þurrkví sem getur tekið við nýju, stóru og tæknivæddu skipunum í fiskiskipafloetanum. Þessi áform eru háð fjármögnun en um er að ræða verkefni upp á milljarða króna. HS orka undirbýr stækkun Reykjanesvirkjunar sem mun gera fyrirtækinu kleift að nýta betur orkuna sem nú þegar er verið að taka upp úr jörðinni án þess að komi til frekari borana. Fyrirhugað er að viðbótarorkan geti nýst atvinnulífi á svæðinu. Kjartan Már nefnir einnig áform um verulega stækkun hjá fyrirtækinu Algalíf á Ásbrú sem nýtir grænþörungum til framleiðslu á fæðubótarefnum. Þá er Samherji að gera fýsileikakönnun fyrir mögulegt fiskeldi á landi í Helguvík og hefur áform um laxeldi þar.

„Tíminn verður að leiða í ljós hvort öll þessi áform gangi eftir. En það má nefna ýmislegt fleira. Framundan er mikil

Fornbílasyning á Ljósanótt

uppbygging í framkvæmdum í og við Leifsstöð og þar er um að ræða verulega fjármuni og mörg störf. Þau verða væntanlega að miklu leyti hefðbundin karlastörf en við verðum að hafa í huga að hver króna í framkvæmdir af þessu tagi hefur margfeldisáhrif á verslun og þjónustu hér í byggðinni. Einnig er fyrirhugað uppbygging á öryggissvæði Landhelgisgæslunnar vegna þjónustu við flugvélar NATO sem millilenda og dvelja hér tímabundið. Svo er í bígerð að byggja nýja heilsugæslustöð og hjúkrunarheimili sem mun fjölga hjúkrunarrýmum í bænum úr 90 í 120. Það er því af nógu að taka,“ segir Kjartan Már.

Suðurnesjavettvangur

Hann bendir einnig á að sveitarfélögin fjögur ásamt Sambandi sveitarfélaga á Suðurnesjum, KADECO (Þróunarfélag Keflavíkurflugvallar) og ISAVIA hafa verið í samstarfi frá miðju ári 2019 um innleiðingu Heimsmarkmiða Sameinuðu þjóðanna undir nafninu Suðurnesjavettvangur.

„Þann 12. nóvember síðastliðinn var haldinn stór rafrænn íbúafundur á svæðinu þar sem yfirskrifin var „Sjálfbær framtíð Suðurnesja“. Þar var leitað eftir hugmyndum að verkefnum sem styðja við þá sjálfbæru þróun sem er grunnstef Heimsmarkmiðanna. Nú stendur yfir vinna við að greina þær tillögur sem komu fram á fundinum og hvernig koma megi þeim í framkvæmd. Fundurinn fékk mikla athygli en fimm ráðherrar ávörpuðu fundinn og hvöttu íbúa og samfélagið allt áfram í þessari vegferð. Við þetta tilefni skrifuðu allir bæjarstjórnarnir hér á Suðurnesjum undir viljayfirlýsingu um að hraða innleiðingu hringrásarhagkerfisins og eru verkefni tengd þeirri vegferð einnig á teikniborðinu og við sjáum þau vonandi raungerast á næstu mánuðum,“ segir Kjartan Már.

Þróunaráætlun fyrir nærsvæði Keflavíkurflugvallar

Þegar herinn settist hér að fyrir tæpum 70 árum tók ríkið mikið land eignarnámi og á það enn. Í samvinnu við ríkið (sem

landeiganda), KADECO, Suðurnesjabæ og Isavia er nú unnið að þróun svæðisins umhverfis Keflavíkflugvöll þar sem markmiðið er meðal annars að leggja grunn að þróunarkjarna fyrir atvinnulíf og samfélag í góðum tengslum við flugvöllinn og byggðina í kring. Kjartan Már segir að í þeirri vinnu sé horft til lykilgreina eins og vöruflutninga, flugsamgangna, sjávarútvegs og endurnýjanlegrar orku. Áætlunin getur jafnframt nýst sem mikilvægur vettvangur nýsköpunar og virðisaukningar í þessum og tengdum greinum.

„Með því að auka fjölbreytni efnahagslífs á Suðurnesjum og horfa á svæðið heildrænt sem eitt skipulagssvæði vonumst við til að laða fleiri innlend og alþjóðleg fyrirtæki og fjárfesta að þessu vaxtarsvæði. Til þess að aðstoða við að greina tækifærin sem svæðið hefur uppá að bjóða hefur Dr. Max Hirsh, einn helsti sérfræðingur heims á sviði byggðarþróunar við flugvelli, verið okkur til ráðgjafar en einnig er lögð mikil áhersla

á samráð við íbúa á Suðurnesjum og aðra hagsmunaaðila.

Í dag er verið að undirbúa skipulagssamkeppni á Evrópska efnahagssvæðinu um þróunarsvæðið og markmiðið er að fá tillögur um hvernig svæðið geti þróast til ársins 2050. Mörg alþjóðleg ráðgjafa- og hönnunarfyrirtæki hafa sýnt samkeppninni áhuga sem gefur okkur fyrirheit um að það muni berast fjölbreyttar og góðar tillögur. Áætlað er að endanleg niðurstaða í samkeppninni liggi fyrir seinni hluta ársins.“

Íbúafjölgun og uppbygging

Íbúum Reykjanesbæjar hefur fjölgað úr um 14 þúsund árið 2010 í nær 20.000 nú eða um 40 prósent. Stór hluti nýju bæjarbúanna er ungt fólk á barneignaraldri og fólk sem hefur erlent ríkisfang. Þessi þróun hefur kallað á margs konar uppbyggingu og aðlögun í bænum. Til að mæta fjölgun íbúa hefur mikið verið byggt af nýju húsnæði, meðal

”

Við erum sem sagt á fleygiferð í uppbyggingu enda er ekkert lát á fólksfjölguninni og við sjáum ekki fyrir endann á henni. Hingað flytur fólk aðallega af höfuðborgarsvæðinu sem kann meðal annars að meta að hér er hægt að fá stærra húsnæði.

annars í Innri-Njarðvík, sem blasir við þegar fyrst er komið að Reykjanesbæ frá höfuðborgarsvæðinu. Þá hefur fyrsti áfangi hins nýja Hlíðahverfis af

þremur risið en þar var áður svonefnt Nikkelsvæði. Það var hluti af gamla varnarsvæðinu og þurfti að fjarlægja þaðan risastóra olútanka og hreinsa svæðið. BYGG Byggingafélag áformar að byggja þar 800 íbúðir fyrir um 2.500 manns. Kjartan Már segir að næsta uppbyggingarsvæði verði svo á gamla varnarsvæðinu á Ásbrú þar sem fyrirhuguð er mikil þétting byggðar.

„Það er komið rammaskipulag fyrir byggðina á Ásbrú sem gerir ráð fyrir að þar geti búið allt að 15-20 þúsund manns eftir einn eða tvo áratugi. Þar er í dag talsvert af götum þar sem Kaninn byggði aðeins öðru megin og byggð dreifð og gysin. Í raun var ekki til neitt deiliskipulag fyrir svæðið enda var varnarliðið alls ráðandi og gerði nánast það sem því sýndist. Þar var byggt á tilviljanakenndan hátt og við erum enn að greiða úr alls konar skipulags- og lóðaflækjum á svæðinu sem meðal annars lúta að eignarhaldi á bílastæðum, leiksvæðum og þess háttar.“

Ekkert lát á fólksfjölgun

Svo mikilli fjölgun íbúa sem raun ber vitni í Reykjanesbæ fylgir óhjákvæmilega uppbygging innviða á borð við skóla og leikskóla. Kjartan Már segir að innviðir sem fyrir voru hafi sem betur fer getað tekið við talsverðri fjölgun íbúa til að byrja með en engu að síður hafi verið þörf á uppbyggingu.

„Við erum að byggja Stapaskóla sem er heildstæður skóli fyrir börn frá 18 mánaða aldri til loka grunnskóla. Hann þjónar nýjustu byggðinni í Innri-Njarðvík. Fyrsta áfanga er lokið og annar áfangi er á teikniborðinu, það er íþróttahús og sundlaug. Svo liggur fyrir að fullnægja þarf eftirspurn eftir þjónustu skóla og leikskóla í fleiri hverfum, svo sem Hlíðahverfi og á Ásbrú.

Við erum sem sagt á fleygiferð í uppbyggingu enda er ekkert lát á fólksfjölguninni og við sjáum ekki fyrir endann á henni. Hingað flytur fólk aðallega af höfuðborgarsvæðinu sem kann meðal annars að meta að hér er hægt að fá stærra húsnæði, nóg er af leikskólaplássum, stutt í alla þjónustu,

góðir skólar og síður þörf fyrir að reka tvo bíla. Öflugt íþrótt- og tómstundastarf er fyrir hendi og kraftmikið menningarlíf. Stór hluti þeirra sem hingað flytja er fólk á aldrinum 25-40 ára og uppbygging innviða og þjónustu tekur mið af því.“

Í krafti fjölbreytileikans

Um 25 prósent íbúa Reykjanesbæjar eru af erlendu bergi brotnir. Um 60 prósent þeirra eru Pólverjar en alls býr fólk af meira en 90 þjóðernum í bænum og töluð eru yfir 30 tungumál í skólum og leikskólum. Kjartan Már segir að þessu fylgi vissulega áskoranir og aðlögun í þjónustu við íbúana en Reykjanesbær hafi ákveðið að líta á þetta sem tækifæri fremur en vandamál.

„Í stefnumörkun bæjarins 2020-2030 byggjum við á krafti fjölbreytileikans. Við

viljum nýta til fulls kosti fjölbreytileikans og efla alla bæjarbúa til að búa sér og börnum sínum gott líf, meðal annars með virkri þátttöku í samfélaginu. Við leggjum sérstaka áherslu á börnin og höfum meðal annars lært það af vinabæ okkar í Svíþjóð, Trollhattan, sem skilgreinir sig sem „International City“ vegna mjög fjölbreytilegrar íbúasamsetningar. Þeir ráðleggja okkur að huga fyrst og fremst að börnunum. Þau eru fljót að læra íslensku og aðlagast aðstæðum. Mörg þessara barna eru auðvitað fædd á Íslandi og eru eins og hverjir aðrir Íslendingar.

Þessi mikli fjöldi útlendinga hefur ekki skapað mikil vandamál ef lítið er til skóla, leikskóla og félagsþjónustu. Við erum með svo mikið af flottu starfsfólki sem leysir vel úr sínum verkefnum,“ segir Kjartan Már.

Vinnuskólinn

Lífsstíll frekar en vinna að vera bæjarstjóri

Garðar H. Guðjónsson ræðir við Kjartan Mát Kjørtansson um uppvöxtinn í Keflavík, starfsferilinn, fjölskylduna og framtíðina.

Kjartan var lengi eini fiðluleikarinn á svæðinu og spilaði mikið, meðal annars í veislum, útförum og brúðkaupum, og gerir reyndar stöku sinnum enn.

Keflavík og síðar Reykjanesbær hefur breyst æði mikið síðan ég var hér barn og unglingur. Þá byggðist allt atvinnu- og mannlíf aðallega á tveimur stöðum; útgerð og fiskvinnslu og veru bandaríska hersins á Miðnesheiði. Herinn með sitt kanaútlarp og sjónvarp litaði allt mannlíf í Keflavík á þessum árum. Fjölmargir höfðu atvinnu af veru Varnarliðsins og bandarísk sjónvarps- og tónlistarmenning flæddi hér yfir auk alls varningsins sem fólk hafði aðgang að á vellinum og smyglaði út af varnarsvæðinu eftir ýmsum leiðum, segir Kjartan Mát Kjørtansson og glottir þegar talið berst að Keflavík æskuáranna.

„Körfuboltinn nam land á Suðurnesjum og lifir hér góðu lífi enn þann dag í dag. Keflavík var um margt ólík öðrum

íslenskum sjávarplássum vegna áhrifanna sem nærvera hersins hafði,“ segir Kjartan Mát en hann fæddist í Keflavík 14. maí 1961 og ólst þar upp, næstyngstur sex systkina.

„Ég á sama afmælisdag og Ólafur Ragnar Grímsson svo ég var ákaflega ánægður allan þann tíma sem hann gegndi embætti forseta því þá var ævinlega flaggað þegar ég átti afmæli,“ gantast hann.

Valdi fiðluna umfram rokkið

Margir ungir menn í Keflavík smituðust af poppinu og rokkinu sem spilað var í kanaútlarpinu og eldri bræður Kjartans Mát, Finnbogi og Magnús, gerðu það svo sannarlega. Kjartan Mát sjálfur valdi

aðra leið en mikill tónlistaráhugi var í fjölskyldunni.

„Mamma var píanóleikari og hefði getað átt frama á því sviði en það fór á annan veg. Hún var í píanónámi í Reykjavík þegar hún varð ófrísk af Magnúsi, elsta barninu, og á þeim tíma þýddi það bara eitt; hún gaf frá sér drauminn og helgaði sig fjölskyldunni upp frá því. Við systkinin fengum öll tækifæri til að læra á hljóðfæri og ég valdi fiðluna. Ég fékk síðan mikla ljósmyndadellu á unglingsárum og ætlaði mér í nám í ljósmyndun. En til þess þurfti að komast á samning hjá meistara og það tókst því miður ekki.

Ég hóf því nám við kennaradeild Tónlistarskólans í Reykjavík og var síðan fiðlukennari við Tónlistarskólann í Keflavík í 18 ár og þar af 13 ár sem skólustjóri.

Kjartan og Jónína í faðmi fjölskyldunnar en þau leggja mikla áherslu á að sinna fjölskyldunni og halda góðu sambandi við fólkið sitt.

Ég sé ekki eftir að hafa farið þessa leið. Það gaf mér mikið að kenna börnum á hljóðfæri, þau koma flest í tónlistarskólann af áhuga og starf tónlistarkennara er yfirleitt mjög þakklátt starf. Ég var lengi eini fiðluleikarinn hér á svæðinu og spilaði mikið, meðal annars í veislum, útförum og brúðkaupum, og geri reyndar stöku sinnum enn. Það gefur mér mikið," segir Kjartan Már.

Kjartan Már er kvæntur Jónínu Guðjónsdóttur flugfreyju og eiga þau þrjú börn og fimm barnabörn. Á tónlistarskólaárunum var Kjartan Már þrettán sumur fararstjóri hjá Samvinnuferðum Landsýn á Spáni, Mallorca, í Hollandi og á Englandi. Hann segir það hafa gefið þeim mikið sem fjölskyldu.

Fjölbreytt störf

Þegar Kjartan Már var tæplega fertugur sneri hann við blaðinu, skráði sig í fyrsta hópinn sem hóf MBA nám við Háskóla Íslands árið 2000 og hóf nýjan starfsferil að því loknu sem fagmaður í stjórnun skipulagsheilda.

”

Ég á sama afmælisdag og Ólafur Ragnar Grímsson og ég var ákaflega ánægður allan þann tíma sem hann gengdi embætti forseta því þá var ævinlega flaggað þegar ég átti afmæli.

„Að mínu mati er stjórnun fyrirtækja, opinberra stofnana og annarra skipulagsheilda sérstakt fag. Þú þarft að hafa skýra framtíðarsýn á hvert þú vilt stefna með skipulagsheildina, setja niður fyrir þig vel skilgreind markmið og afmarkaðar aðgerðir, sem styðja við að framtíðarsýnin raungerist, og tryggja nægt fjármagn, rétt starfsfólk og aðrar bjargar. Síðast en ekki síst er mikilvægt að

skilgreina rétta mælikvarða til að fylgjast með hvernig gengur. Þetta tel ég að eigi við um allar skipulagsheildir og hef unnið þannig síðastliðin 20 ár.“

Eftir tónlistarkennsluna varð Kjartan Már fyrsti forstöðumaður Miðstöðvar símenntunar. Síðan tók við starf sem starfsmanna- og gæðastjóri hjá Icelandair á Keflavíkurflugvelli. Það er stór vinnustaður sem sér um alla þjónustu við flugvélar á vellinum, þríf, mat, innritun, hlaðvinnu og þess háttar.

„Það var mjög skemmtilegt starf alveg þangað til áráðirnar voru gerðar í New York og víðar 11. september 2001. Þá þurfti að draga mikið saman. Það er ekki gaman að þurfa að segja fólki upp störfum og svo varð auðvitað mikil breyting á starfsumhverfinu. Fólk var óttaslegið og öryggismál í flugi voru hert til muna," segir Kjartan Már. Eftir það starfaði hann meðal annars sem aðstoðarmaður Magnúsar Scheving í Latabæ í fjögur ár og sex ár sem stofnandi og framkvæmdastjóri Securitas á Reykjanesi.

Hann segist oft velta því fyrir sér hvernig fyrri störf hafa mótað hann og hvernig þau nýtast honum í núverandi starfi.

„Maður kemur að svo mörgu sem bæjarstjóri á hverjum degi og öll fyrri reynsla, allt sem ég hef prófað og gert í gegnum tíðina, finnst mér nýtast vel í núverandi starfi.“

Lífsstíll fremur en vinna

Vinnudagur bæjarstjóra er væntanlega oft langur?

„Já, og það er allt í lagi, ég hef sem betur fer mjög gaman af þessu starfi. Það má eiginlega segja að þetta sé lífsstíll fremur en vinna. Ég er í raun alltaf í vinnunni hvort sem ég fer út í búð eða í sund, leikhús, á myndlistarsýningar, tónleika eða hvaðeina. Ég hef alltaf verið virkur þátttakandi í bæjarlífinu og geri það með glöðu geði sem bæjarstjóri. Ég hitti margt fólk á hverjum degi og hef gaman af því að heyra hvað bæjarbúar eru að hugsa. Sú var tíðin að ég þekkti nær alla íbúa í sveitarfélaginu en það hefur breyst.“

Skemmst er að minnast umræðu um aðkast og ógnanir sem stjórnmálamenn hafa orðið fyrir. Hefur þú orðið fyrir slíku?

„Ég hef ekki orðið fyrir neinu í líkingu við það sem til dæmis borgarstjóri varð fyrir í vetur. Ég hef lent í alls konar orrahríð og mér hafa borist einhverjar munnlegar hótanir sem ekki hefur reynst nein alvara á bak við sem betur fer. Við verðum að hafa í huga að við fáumst við ýmiss konar erfið mál og fólk verður óánægt og segir

”

Ég vil halda áfram að vinna að góðum málum fyrir mitt samfélag á grundvelli stefnu sem byggir á krafti fjölbreytileikans.

Kjartan og Jónína reyna að fara einu sinni á ári á skíði í Ölpunum.

ýmislegt í hita leiksins. Það er eðlilegt. Menn eru ekki alltaf sáttir við valdið. Ég læt það ekki trufla mig. Við erum ekki fullkomin frekar en aðrir, við gerum líka mistök og verðum að þora að viðurkenna það.

Fyrst og fremst er þetta skemmtilegt starf. Við höfum gengið í gegnum miklar sveiflur og erfiðleika en til lengri tíma erum við bara bjartsýn. Við höfum frábært starfsfólk hjá Reykjanesbæ og okkur verða allir vegir færir á næstu árum. Það er ég viss um.“

Áfram til í slaginn

Hvað gerir þú utan vinnutíma til að hvílast á starfinu?

„Við Jóna kona mín erum miklir og góðir

vinir og gerum ýmislegt saman. Hún er um leið virkur þátttakandi í starfinu, ekki skoðanalaus en góður ráðgjafi. Við höfum verið kærustupar í 44 ár, frá því ég var 16 ára og hún 15, og gift í 37 ár. Við gerum saman hluti eins og að fara í golf, hitta vini og reynum að fara einu sinni á ári á skíði í Ölpunum. Mér finnst gott að hreyfa mig og stunda útivist, fer í sund og í heita pottinn, líka til að heyra hvað klukkan slær í samfélaginu.

Okkur finnst mikilvægt að sinna fjölskyldunni og halda góðu sambandi við fólkið okkar. Foreldrar mínir eru báðir látnir en tengdaforeldrarnir eru á lífi. Afastrákarnir fá mikla athygli. Þeir verða orðnir unglingar áður en við vitum af svo það er eins gott að rækta sambandið við þá á meðan þeir nenna að tala við afa og ömmu.

Mér gengur þokkalega að aftengja mig frá starfinu utan vinnutíma en samt er það þannig að svona starf mallar alltaf í undirmeðvitundinni. Ég sef oftast vel en verð að játa að sumar nætur heldur starfið fyrir mér vöku.“

Gætirðu hugsað þér að gegna starfi bæjarstjóra áfram eftir kosningar á næsta ári?

Ég hef nú ekki mikið um það að segja hvort ég verð áfram bæjarstjóri eftir kosningar á næsta ári. En ef áhugi verður fyrir því hjá kjörnum fulltrúum, heilsan leyfir og ekki verður grundvallarbreyting á stefnumálum og sjónarmiðum mun ekki standa á mér. Ég vil halda áfram að vinna að góðum málum fyrir mitt samfélag á grundvelli stefnu sem byggir á krafti

fjölbreytileikans. Ef menn vilja fylgja þeim kúrs áfram er ég til. Annars finn ég mér eitthvað annað að gera. Ég er fullur af eldmóði, krafti og áhuga og vona að ég beri gæfu til að halda mikilli starfsorku

áfram. Ég er mjög þakklátur fyrir að hafa fengið tækifæri, orku og kraft til að taka þátt og láta gott af mér leiða í þessu samfélagi sem mér þykir vænt um,“ segir Kjartan Már.

Kjartan, Jónína Guðjónsdóttir eiginkona hans, Eliza Reed forsetafrú og hr. Guðni Th. Jóhannesson, forseti Íslands.